

Sygn. akt **XXVII Ca 1087/18**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVII Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Adam Malinowski (spr.)
Sędziowie:	Maja Smoderek Ewa Kiper
Protokolant:	st. sekr. sąd. Anna Arczewska

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2020 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. C. (1) i M. C. (2)**

przeciwko (...) **S.A. w W.**

o zapłatę

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie

z dnia 25 stycznia 2018 r., sygn. akt I C 2760/17

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej.

Maja Smoderek Adam Malinowski Ewa Kiper

Sygn. akt XXVII Ca 1087/18

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 10 maja 2017 roku (data stempla pocztowego – k. 39) powodowie M. C. (1) i M. C. (2), reprezentowani przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego (pełnomocnictwo – k. 9) wnieśli o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. solidarnie na ich rzecz kwoty 4.549,44 CHF wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 06 maja 2017 roku do dnia zapłaty, a także o zasądzenie na ich rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 05 sierpnia 2017 roku, w sprawie o sygn. akt I Nc 3619/17, Referendarz Sądowy Sądu Rejonowego dla Warszawy- Śródmieścia w Warszawie orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Od powyższego nakazu pozwany wniósł sprzeciw domagając się oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia na jego rzecz kosztów procesu.

Wyrokiem z 25 stycznia 2018 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy- Śródmieścia w Warszawie:

1. oddalił powództwo;

2. zasądził solidarnie od powodów na rzecz pozwanego kwotę 3617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło w oparciu o następujący stan faktyczny:

Sąd ustalił, że w dniu 11 maja 2007 r. strony niniejszego postępowania zawarły umowę kredytu hipotecznego (...) nr (...) waloryzowany kursem CHF. Celem kredytu było finansowanie zakupu niezabudowanej działki gruntu o nr ew. (...)położonej w K. przy ul. (...) (kwota 217.000,00 zł) oraz finansowanie opłat okołokredytowych (kwota 21.700,00 zł) (§ 1 ust. 1). Kwota kredytu określona została na 238.700,00 zł, a waluta waloryzacji na franki szwajcarskie. Okres kredytowania ustalono na 360 miesięcy. Sąd ustalił, że na podstawie zawartej umowy w okresie ubezpieczenia kredytu, oprocentowanie kredytu ulegało podwyższeniu o 1.00 p.p. i wynosiło 4,73 %. Po zakończeniu okresu ubezpieczenia obniżenie oprocentowania o 1,00 p.p. następowało od daty spłaty najbliższej raty. Kredyt oprocentowany był według zmiennej stopy procentowej, której stawka w dniu wydania decyzji kredytowej ustalona została jako stawka bazowa LIBOR 3M z dnia 30 marca 2007 r. powiększona o stałą w całym okresie kredytowania promocyjną marżę (...) w wysokości 1,50 %. bank mógł zmieniać wysokość oprocentowania w sytuacji, gdy stawka bazowa ogłaszana przedostatniego dnia roboczego poprzedniego miesiąca i stawka aktualna różniłyby się o co najmniej 0,10 punktu procentowego. Informacja o obowiązującym oprocentowaniu kredytu miała być dostępna na stronie internetowej (...), zaś o zmianach kredytobiorcy mieli być informowani za pośrednictwem (...) Internetu i poczty elektronicznej. Sąd ustalił, że integralną częścią umowy był (...). Kredytobiorcy oświadczyli, że zapoznali się z tym dokumentem i uznali jego wiążący charakter. W § 29 umowy kredytobiorcy oświadczyli, że zostali dokładnie zapoznani z warunkami udzielania kredytu złotowego waloryzowanego kursem waluty obcej, w tym w zakresie zasad dotyczących spłaty kredytu i w pełni je zaakceptowali. Kredytobiorcy wskazali, że są świadomi, że z kredytem waloryzowanym związane jest ryzyko kursowe, a jego konsekwencje wynikające z niekorzystnych wahań kursu złotego wobec walut obcych mogą mieć wpływ na wzrost kosztów obsługi kredytu (ust. 1). Kredytobiorcy oświadczyli również, że zostali dokładnie zapoznani z kryteriami zmiany stóp procentowych kredytów obowiązującymi w (...) oraz zasadami modyfikacji oprocentowania kredytu i w pełni je zaakceptowali.

Jak ustalił Sąd powodowie zawarli umowę na podstawie wniosku o udzielenie kredytu/ pożyczki hipotecznej z dnia 19 kwietnia 2007 r. Wraz z wnioskiem powodowie złożyli oświadczenie, że mają pełną świadomość ryzyka związanego z faktem, że niekorzystna zmiana kursu waluty spowoduje wzrost comiesięcznych rat spłaty kredytu. Kredytobiorcy oświadczyli ponadto, że zostali poinformowani o ponoszeniu ryzyka zmiany stopy procentowej, której wzrost mógł doprowadzić do wzrostu całego zadłużenia. Oświadczenie obejmowało również informację, że pracownik banku poinformował o kosztach obsługi kredytu w wypadku niekorzystnej zmiany kursu.

Sąd ustalił, że decyzją z 26 kwietnia 2007 r. bank przyznał powodom kredyt w wysokości 238 700 zł, a cała kwota została powodom wypłacona w dniu 14 czerwca 2007 r.

Sąd ustalił, że zgodnie z Regulaminem obowiązującym w dacie zawarcia umowy kredytu występowały oferty: w złotych oraz waloryzowane kursem waluty obcej. Kredyt waloryzowany udzielany był w walucie polskiej, przy jednoczesnym przeliczeniu na walutę obcą. Wysokość raty określana była w tej samej walucie obcej, która wybrali kredytobiorcy, natomiast jej spłata dokonywana była w złotych po przeliczeniu według kursu sprzedaży danej waluty

obcej, określonym w tabeli kursowej banku. Spłata kredytu następowała poprzez pobieranie środków pieniężnych z rachunku (...) kredytobiorcy prowadzonego w (...), na podstawie udzielonego upoważnienia.

Jak ustalił Sąd od 1 lipca 2009 r. powodowie mogli spłacić kredyt bezpośrednio w walucie obcej z pominięciem kursów CHF ustalanych przez bank. Powodowie mogli dokonać zmiany waluty kredytu na podstawie aneksu zawartego z bankiem w dniu 21 lutego 2014 r.

Pismem z dnia 25 kwietnia 2017 r. pozwany został wezwany przez powodów do zapłaty 4.549,44 CHF w terminie 7 dni

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd dokonał następujących rozważań prawnych:

Sąd uznał, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd wskazał, że powodowie swoje twierdzenia opierali na przekonaniu, że § 7 w zw. z §26 umowy kredytu stanowi klauzulę waloryzacyjną nieważną z mocy art. 58 § 1 i § 3 k.c., ewentualnie, że stanowi klauzulę abuzywną.

Sąd nie uwzględnił argumentów powodów. W pierwszej kolejności Sąd wskazał, że umowa kredytu jest umową nazwaną, uregulowaną w art. 69 Prawa bankowego. Łącząca strony umowa ma charakter tzw. „ umowy kredytu indeksowanego”, na podstawie której bank udostępnia kredytobiorcy określoną sumę w złotych polskich, a jej wysokość jest indeksowana w dniu uruchomienia kredytu według kursu waluty obcej. Sąd powołując się na orzeczenie Sądu Najwyższego wskazał, że umowa taka mieściła się w konstrukcji umowy kredytu bankowego i stanowiła możliwy jej wariant. Sąd wskazał również, że powodom udzielono kredytu w wysokości 238.700 zł i taką kwotę przekazano im do dyspozycji. Dopiero w chwili uruchomienia kredytu kwota ta została wyrażona w walucie waloryzacji, tj. we frankach szwajcarskich według kursu kupna zgodnie z tabelą kursową.

Sąd wskazał, że wbrew twierdzeniom powodów art. 69 Prawa bankowego nie kreuje obowiązku by świadczenie kredytobiorcy polegające na zwrocie wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami oraz zapłaty prowizji było również ściśle oznaczone. Sąd uznał zatem, że bezpodstawne są zarzuty rzekomej sprzeczności konstrukcji kredytu indeksowanego z naturą stosunku kredytowego, bowiem nie dochodzi do zastrzeżenia obowiązku zwrotu kapitału w kwocie wyższej niż udostępniona. W chwili wypłaty kredytu, kredytobiorcy wiedzieli na jaką sumę opiewać będzie ich zobowiązanie rozliczane w walucie obcej, bowiem pozwany informował o tym uruchamiając kredyt. Postanowienie umowy wskazywane przez powodów w ocenie Sądu rejonowego nie mogło zostać uznane za nieważne również z tego powodu, że na mocy ustawy nowelizującej ustawę Prawo bankowe z lipca 2011 do art. 69 dodano pkt 4a, zgodnie z którym, w przypadku umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, [umowa kredytowa winna określać – przyp. Sądu] szczegółowe zasady określania sposobów i terminów ustalania kursu wymiany walut, na podstawie którego w szczególności wyliczana jest kwota kredytu, jego transz i rat kapitałowo-odsetkowych oraz zasad przeliczania na walutę wypłaty albo spłaty kredytu.

Przepisy przejściowe ustawy pozwalały na stosowanie uprawnień z niej wynikających, dotyczących możliwości wcześniejszej spłaty kredytu denominowanego lub indeksowanego do waluty obcej w tej właśnie walucie, również w stosunku do kredytów zaciągniętych przed dniem wejścia w życie nowelizacji.

Sąd wskazał, że z powyższego wynikało kilka wniosków. Po pierwsze możliwość denominowania lub indeksowania kredytu do waluty obcej była dopuszczalna zarówno przed nowelizacją, jak i po niej. Po drugie, skoro postanowienia określające waloryzację kredytu za pośrednictwem waluty obcej mają charakter przepisów standardowych, to możliwość ich zawarcia w danej umowie jest uzależniona od spełnienia się w stanie faktycznym wszystkich wymogów, jakich spełnienie jest wymagane w ogóle dla zawarcia umowy kredytowej. Ponadto Sąd wskazał, że waluta spłaty kredytu i waluta kredytu nie muszą być tożsame.

W świetle powyższego Sąd I instancji doszedł do przekonania, że postanowienia § 7 w zw. z § 26 przedmiotowej umowy nie są nieważne.

Sąd dokonał również kontroli incydentalnej powyższych postanowień umownych pod kątem niedozwolonego postanowienia umownego według czterech kryteriów: umowa musi być zawarta z konsumentem, brak indywidualnego uzgodnienia jej treści, kształtowanie praw i obowiązków konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interes, postanowienie sformułowane w sposób jednoznaczny nie dotyczy głównych świadczeń stron.

Sąd, przywołując orzecznictwo wskazał w pierwszej kolejności, że zawarta z powodami umowa spełniała wymogi określone w art. 69 Prawa bankowego. Sąd zwrócił uwagę, że w chwili zawarcia umowy, kredyt waloryzowany kursem franka szwajcarskiego był niezwykle atrakcyjny dla klientów, z uwagi na korzystne kursy walut. Dodatkowo nie przewidywano dodatkowych obciążeń na wypadek wcześniejszej spłaty całości kredytu, co było wówczas korzystną opcją na rynku, bowiem inne banki obciążały klientów dodatkowymi należnościami związanymi z przedterminową spłatą kredytu. W związku z tym w ocenie Sądu nie można mówić o nielojalnym i sprzecznym z dobrymi obyczajami zachowaniu pozwanego wobec powodów, którzy mając świadomość ryzyka związanego ze zmianą kursu walut, wyrazili zgodę na przyjęte w umowie rozwiązanie dotyczące wyboru oferty kredytu hipotecznego denominowanego w walucie obcej. Sąd uznał, że pozwany dochował należytej staranności w informowaniu powodów o ryzyku wynikającym z zaciągniętego kredytu waloryzowanego walutą obcą. Sąd podkreślił również, że powodowie sami dokonali wyboru formy waloryzowania kredytu walutą obcą, chociaż z oświadczenia przez nich złożonego wynikało, że pozwany w pierwszej kolejności zaproponował im kredyt w walucie polskiej. Sąd wskazał, że powodowie zapoznali się z umową, nie wnosili o zabranie projektu do domu w celu jego przeanalizowania. Wszystkie te okoliczności, świadczyły zdaniem Sądu o istnieniu po stronie powodów świadomości ryzyka.

Sąd wskazał również, że pozwany od kwietnia 2009 r. wprowadzał zmiany w regulaminie, które miały doprecyzować kryteria zmiany kursu waluty, na podstawie której przeliczana była kwota kredytu. W chwili zakwestionowania spornej klauzuli kryteria te były już znane. Sąd podkreślił również, że nawet w raporcie dotyczącym spreadów (UOKiK) wskazano, że bank zmienił praktykę w kierunku zmierzającym do uregulowania zasad ustalania kursów walutowych. Praktyka ta została oceniona pozytywnie.

W związku z tym, w ocenie Sądu nie doszło do naruszenia równowagi kontraktowej stosunku obligacyjnego. Sąd I instancji podkreślał również, że powodowie nie są osobami nieporadnymi, posiadają wyższe wykształcenie i chociaż byli słabszą stroną stosunku zobowiązaniowego, to jednak nie zwalniało ich to z obowiązku dochowania staranności w dbaniu o własne interesy. W szczególności nie było podstaw do przypuszczania, że powodowie nie rozumieli zapisów zawartej z bankiem umowy.

Sąd zwrócił uwagę, że podpisując umowę powodowie nie sygnalizowali, że nie rozumieją treści zawieranej umowy i złożyli oświadczenia zapewniające, że zapoznali się z treścią zawieranego kredytu. Sąd wskazał, że pomiędzy złożeniem wniosku o kredyt (19 kwietnia 2007 r.), a zawarciem umowy (11 maja 2007 r.) powodowie mieli wystarczająco dużo czasu by przeanalizować treść wzorca i projektu umowy.

Sąd doszedł również do przekonania, że w niniejszej sprawie nie doszło do rażącego naruszenia interesów konsumenta, zaś powodowie podnieśli zarzut niedozwolonej klauzuli umownej po upływie 10 lat od zawarcia umowy kredytu, kiedy post factum ocenili ją negatywnie.

Sąd podkreślił, że od 1 lipca 2009 r. powodowie mogli spłacić kredyt bezpośrednio we frankach szwajcarskich pomijając kursy CHF ustalone przez bank, o czym pozwany poinformował wszystkich klientów w dniu 30 czerwca 2009 r.

W świetle powyższego Sąd I instancji uznał nie można przyjąć, że kwestionowane przez powodów postanowienia stanowią klauzulę niedozwoloną wymienioną w art. 385³ pkt 9 k.c., zaś sporne postanowienie było dla powodów wiążące.

W związku z tym świadczenia powodów nie mogły zostać uznane za nienależne w związku z art. 410 § 2 k.c.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c

Od powyższego rozstrzygnięcia apelację wnieśli powodowie zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

I. Naruszenie przepisu prawa procesowego, tj. art. 328 § 2 k.p.c. poprzez:

1. brak wskazania w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku w jakiej części i dla jakich przyczyn Sąd I instancji odmówił wiarygodności zeznaniom powodów.

2. brak odniesienia w treści uzasadnienia do zmiany powództwa dokonanej przez powodów pismem z dnia 12 października 2017 r., a tym samym uniemożliwienie powodom odtworzenie motywów orzeczniczych Sądu w zakresie oceny prawnej całościowego mechanizmu indeksacji, znajdującego zastosowanie zarówno do przeliczenia kapitału, jak i spłacanych rat,

II. naruszenie przepisu prawa procesowego tj. art. 233 k.p.c. przez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów poprzez;

1. brak wyprowadzenia z materiału dowodowego, tj. (...) obowiązującego w latach 2007-2009, wniosków z niego wynikających, a w konsekwencji błędne ustalenie, że powodowie zawierając umowę znali i akceptowali warunki umowy w zakresie dotyczącym sposobu ustalania i zmiany kursów walut ogłaszanych w tabeli kursowej pozwanej, podczas gdy w ww. Regulaminie brak jest wskazania jakichkolwiek kryteriów ustalania i zmiany kursów walut ogłaszanych w tabeli walut pozwanej.

2. Brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i dokonanie jego oceny z pominięciem istotnej części zgromadzonych dowodów, tj.:

a) zeznań powodów, z których wynika, że pozwana podczas spotkań poprzedzających zawarcie umowy nie objaśniła zasad indeksacji, kryteriów ustalania i zmiany kursów walut ogłaszanych w tabeli kursowej pozwanej oraz nie informowała powodów o doliczaniu do ww. kursów marży stanowiącej dodatkowe wynagrodzenie pozwanej, a w konsekwencji błędne ustalenie, że powodowie zostali poinformowani o warunkach umowy w tym zakresie,

b) zeznań powodów, z których wynika, że informowali oni pozwaną o zawarciu warunkowej umowy kupna kredytowanej nieruchomości oraz wyznaczeniu powodom nieprzekraczalnego terminu do zawarcia umowy przenoszącej własność ww. nieruchomości, a w konsekwencji pominięcie tego faktu przy ocenie czasu, jakim dysponowali powodowie na zapoznanie się z warunkami umowy kredytu oraz możliwości wpływu pozwanej na zawarcie umowy kredytu przez powodów bez udzielenia rzetelnej informacji o jej warunkach,

c) zeznań powodów, z których wynika, że pracownik pozwanej odradzał im zmianę sposobu spłaty kredytu ze spłaty po uprzednim przeliczeniu kursem waluty obcej z pominięciem przeliczeń dokonywanych przez pozwaną, a w konsekwencji pominięcie tego faktu przy ocenie okoliczności zawarcia Aneksu z dnia 21 lutego 2014 r.

3. wyprowadzenie ze zgromadzonych dowodów wniosków z nich niewynikających tj.:

a) błędne ustalenie- na podstawie oświadczeń o ryzyku walutowym zawartych w § 29 umowy oraz oświadczeniu z dnia 19 kwietnia 2007 r.- że powodowie zostali rzetelnie poinformowani o ryzyku walutowym, podczas gdy stosowany do przeliczeń kurs waluty ustalany i zmieniany był przez pozwaną w sposób dowolny, nie poddający się żadnej weryfikacji, co istotnie zwiększało ryzyko walutowe związane z rynkowymi zmianami kursu walut,

b) błędne ustalenie, że powodowie nie wnosili o możliwość zabrania projektu do domu celem dokładniejszego zapoznania się z warunkami umowy, podczas gdy z zeznań powodów wynika wprost, że o taką możliwość wnioskowali, a w konsekwencji błędne przyjęcie przez Sąd I instancji, iż powodowie nie dochowali należytej staranności przed zawarciem umowy,

c) błędne ustalenie, że powodowie mieli prawie miesiąc czasu na analizę warunków umowy od momentu złożenia wniosku kredytowego do podpisania umowy, podczas gdy wniosek kredytowy nie opisuje warunków umowy, a powodowie dysponowali jedynie symulacjami spłat kredytu, nie określającymi warunków zawartej umowy kredytu,

d) błędne ustalenie, że pozwana przedstawiając i przekazując symulacje spłat kredytu poinformowała powodów o zasadach ustalania i zmiany kursu walut ogłaszanych w tabeli kursowej pozwanej oraz dodatkowej marży doliczanej do kursu, podczas gdy na podstawie ww. symulacji nie sposób zweryfikować, jakie kryteria pozwana uwzględnia ustalając kurs waluty oraz jaka jest wysokość marży doliczanej przez pozwaną do kursów kupna i sprzedaży,

e) sprzeczne z zeznaniami powodów, a także z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ustalenie, że powodowie dobrowolnie zrezygnowali z uzyskania informacji o zasadach funkcjonowania kredytu, nie sygnalizując swoich wątpliwości odnośnie postanowień indeksacyjnych, a w konsekwencji błędne przyjęcie, że powodowie byli osobami zorientowanymi we wszelkich warunkach umowy, podczas gdy powodowie, jako osoby bez profesjonalnej wiedzy w zakresie konstrukcji umów kredytowych zwracali się do przedstawiciela pozwanej o wyjaśnienie wszelkich swoich wątpliwości, jakie ujawniały się w ramach posiadanej przez nich wiedzy,

f) błędne przyjęcie, że Regulamin kredytu obowiązujący od lipca 2009 r. w sposób precyzyjny określał kryteria zmiany kursów walut, podczas gdy zamieszczone w Regulaminie kryteria są ogólne i nie pozwalały powodom ustalić na podstawie jakich czynników pozwana decyduje o zmianie kursu waluty oraz ile wynosi marża banku doliczana każdorazowo do kursu waluty,

g) błędne ustalenie- na podstawie pisma Okólnego nr (...) oraz zeznań świadka M. D.- sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego i zeznaniami powodów, że od lipca 2009 r. mieli oni możliwość spłaty kredytu bezpośrednio w walucie indeksacji, podczas gdy taką możliwość uzyskali po zawarciu aneksu z dnia 21 lutego 2014 r.

III. naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 385¹ § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie przez Sąd I instancji i przyjęcie, że pozwana mogła pobrać od powodów dodatkowe, zmienne, ustalone jednostronnie i nie wskazane w umowie wynagrodzenie w postaci marży doliczanej do kursów walut ogłaszanych w tabeli kursowej pozwanej podczas gdy postanowienia indeksacyjne umożliwiające pozwanej – poprzez brak szczegółowego uregulowania- dowolne kształtowanie kursów waluty i pobieranie ww. wynagrodzenia kształtują prawa i obowiązki powodów w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając ich interesy, stanowiąc tym samym niedozwoloną klauzulę umowną.

W świetle powyższych zarzutów powodowie wnieśli o :

1. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji
2. ewentualnie- w razie uznania wniosku o uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji za nieuzasadniony- o zmianę wyroku Sądu I instancji poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powodów kwoty 24 356,33 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 6 maja 2017 r. do dnia zapłaty, ewentualnie o zasądzenie na rzecz powodów kwoty 2 742,74 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 6 maja 2017 r. do dnia zapłaty, a w obu wypadkach także o zasądzenie od pozwanej na rzecz powodów kosztów postępowania przed Sądem I instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.
3. Zasądzenie od pozwanej na rzecz powodów kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów o zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja w zakresie wniosku o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji była uzasadniona. Zaskarżone orzeczenie, w świetle treści jego uzasadnienia nie poddaje się kontroli instancyjnej ze względu na nierozpoznanie istoty sprawy. Problem przedstawiony Sądowi Rejonowemu nie dotyczył

bowiem ryzyka kursowego, a mechanizmu ustalania sumy dłużnej, a następnie poszczególnych rat kredytowych. Tym samym w przedmiotowym postępowaniu Sąd winien był dokonać analizy postanowień umowy pod kątem związania tymi zapisami, które dotyczą określenia wysokości zobowiązania powodów w kontekście różnicy w kursie kupna i sprzedaży waluty do której kredyt jest waloryzowany. Samo ryzyko kursowe, które zostało szeroko omówione w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, w szczególności jego istota oraz świadomość istnienia po stronie powodów na etapie zawierania umowy, wydaje się w przedmiotowej sprawie niesporna, co wynika choćby z treści zeznań powodów. Natomiast elementem spornym, który praktycznie nie został omówiony przez Sąd jest wiedza i ocena abuzywności postanowień umowy odnosząca się do stosowanego spreadu walutowego tak w odniesieniu do ustalenia pierwotnej kwoty zobowiązania, jak i poszczególnych rat zapłaconych do momentu aneksowania umowy 21 lutego 2014 r., czyli momentu od którego powodowie mogli dokonywać spłat bezpośrednio w walucie do której kredyt jest waloryzowany.

W pozwie powodowie zdefiniowali roszczenie o zapłatę kwoty 4549,44 CHF jako konsekwencję wadliwego określenia wysokości zobowiązania wynikającego z niedopuszczalnego zdaniem powodów zastosowania kursu kupna. Następnie pismem datowanym na dzień 12 października 2017 r. powodowie dokonali zmiany powództwa w ten sposób, że w miejsce dotychczasowego żądania domagali się kwoty 24356,33 zł (ewentualnie kwoty 2742,74 zł) z odsetkami, które również opierało się na twierdzeniu o wadliwym ukształtowaniu umowy w zakresie ustalania wysokości kursu CHF i posłużenie się w tym względzie kursem sprzedaży, w szczególności w odniesieniu do kredytu, którego nie można uznać za walutowy. Pomijając okoliczność, że zmiana powództwa nie znalazła odniesienia w treści uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, to w obu wyrażonych żądaniach powodowie podobnie definiowali ich źródło tj. na wadliwym sposobie określenia wysokości zobowiązania. Jakkolwiek w świetle zeznań powoda można uznać, że zmiana wysokości kursu CHF, a tym samym wystąpienie niekorzystnej zmiany kursu waluty był bodźcem inicjującym wolę powodów wdania się w spór z pozwanym bankiem, to jednak problematyka ryzyka kursowego nie dotyczy zarzutów strony powodowej skierowanych przeciwko zawartej umowie dotyczących nieuprawnionego zawyżania wysokości zobowiązania, a tym samym wyznaczających istotę żądania powodów.

W konsekwencji powyższego uznać należało, że Sąd I instancji nie rozpoznał istoty sprawy, co uzasadnia uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy, Sąd I instancji winien dokonać rozważań w przedmiocie zarzutów strony powodowej odnoszących się do zapisów umowy definiujących mechanizm ustalania sumy dłużnej, w tym poszczególnych rat kredytowych. W zależności od wyniku tych rozważań, Sąd Rejonowy powinien ewentualnej ocenie poddać okresy w których nie istniała bądź istniała możliwość spłaty kredytu bezpośrednio w walucie waloryzacji rozważając przy tym, czy taka możliwość dla powodów faktycznie istniała od lipca 2009 r. (vide okólnik z 30 czerwca 2009 r.), czy też należy ją łączyć z okresem późniejszym. Weryfikacji wymaga przy tym sposób określenia wysokości zmodyfikowanego żądania. Z uzasadnienia wyliczenia kwoty 24356,33 zł wynika, że jest to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ratami spłaconymi, a ratami które winny być spłacone podczas, gdy z oświadczeń składanych w toku niniejszej sprawy wynika, że żądanie w zmienionym kształcie obejmuje także kwoty ułamnego przeliczenia kapitału. W konsekwencji celowe byłoby zobowiązanie strony powodowej do wyjaśnienia sposobu wyliczenia żądanej kwoty poprzez wskazanie w jaki sposób jest w nim zawarta pierwotna kwota żądania. W tej mierze uzasadnienie pisma z dnia 12 października 2017 r. i załączone do niego zestawienie spłaconych rat nasuwa wątpliwości co do określenia kwot częściowych dochodzonego roszczenia w kontekście ogólnego oświadczenia strony definiującego zakres żądania.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 386 §4 kpc i art. 108 §2 kpc.

Maja Smoderek Adam Malinowski Ewa Kiper